

รูปแบบการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียน

ขจรศักดิ์ อินทรโสภณ^{1*} และ ประเสริฐ อินทร์รักษา²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบองค์ประกอบการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียน และเพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจำนวน 197 แห่ง ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการและครูผู้ปฏิบัติการสอน รวมทั้งสิ้น 591 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง 2) แบบสอบถามความคิดเห็น 3) แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบและยืนยันรูปแบบที่เหมาะสม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจ วิเคราะห์หาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ (1) การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา (2) การพัฒนาและบริหารหลักสูตร (3) การสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ (4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และ (5) ผลผลิตบัณฑิตได้ตามความต้องการของตลาดแรงงาน 2) รูปแบบการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียนที่ได้วิเคราะห์องค์ประกอบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยที่การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา การพัฒนาและบริหารหลักสูตร การสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ล้วนมีอิทธิพลทางตรงต่อการผลิตบัณฑิตได้ตามความต้องการของตลาดแรงงาน นอกจากนี้การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษายังมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการผลิตบัณฑิตได้ตามความต้องการของตลาดแรงงาน ผ่านการพัฒนาและบริหารหลักสูตร การสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียนโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีความเหมาะสมกับบริบท เป็นไปได้ในการนำไปใช้ มีความถูกต้องเชิงทฤษฎี และเป็นประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน

คำสำคัญ: วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ประชาคมอาเซียน

¹ นักศึกษาปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน โทร. 09-6858-2791 อีเมล: intarasopajon@gmail.com

A Model of Private Vocational Education Administration for ASEAN Community

Khajornsak Intarasopa^{1*} and Prasert Intarak²

Abstract

The purposes of this research were to determine; the components of private vocational education administration for ASEAN community, and the model of private vocational education administration for ASEAN community. The sample consisted of 197 private vocational colleges. The respondents were administrator, head of academic affairs, and teachers, of private vocational college totally of 591 respondents. The research instrument were 1) semi-structured interview, 2) opinionnaire, 3) questionnaire for checking and confirming of private vocational education administration for ASEAN community. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, exploratory factor analysis, path analysis and content analysis. The research findings revealed that: 1) The components of private vocational education administration of ASEAN community composed of 5 components; (1) educational administration development, (2) curriculum development and management, (3) learning organization, (4) participate enhancing and (5) student graduation relevant to market's needed. 2) The model of private vocational education administration for ASEAN community was well fitted with the empirical data as follow; educational administration development, curriculum development and management, learning organization, participate enhancing had direct effected to student graduation relevant to market's need. In addition, educational administration development had indirect effected to student graduation relevant to market's need through curriculum development and management, learning organization and participate enhancing. 3) The model of private vocational education administration for ASEAN community was suitable for college context, possibility for implementation, accuracy of conceptual frameworks and useful for college development.

Keywords: private vocational education administration, ASEAN community

¹ Philosophy of Educational Administration Student, Educational Administration Department, Faculty off Education, Silpakorn University

² Assistant Professor, Educational Administration Department, Faculty off Education, Silpakorn University

* Corresponding Author Tel. 09-6858-2791 e-mail: intarasopajon@gmail.com

1. บทนำ

อาชีวศึกษาเข้ามามีส่วนพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยภาคเศรษฐกิจอุตสาหกรรมเรียกร้องให้อาชีวศึกษาเข้ามาช่วยพัฒนาแรงงานให้มีความรู้ความสามารถตามที่ต้องการอัตราการเลือกเรียนอาชีวศึกษาจึงสอดคล้องกับอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศในระยะที่ 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2550-2555) อัตราการเลือกเรียนอาชีวศึกษาจึงไม่สูงขึ้นทั้งนี้เนื่องจากภาวะถดถอยของเศรษฐกิจอาชีวศึกษาในปัจจุบันให้ความสำคัญกับการประเมินประสิทธิภาพ โดยใช้เศรษฐกิจเป็นพื้นฐานของการพิจารณาอาชีวศึกษาควรจะต้องเตรียมคนให้เหมาะกับงานที่ภาคเศรษฐกิจต้องการและให้หลักประกันภาวะการของการขาดแคลนแรงงานได้นอกจากนั้นผู้จบการศึกษาควรได้งานทำตามสาขาวิชาที่ได้รับการฝึกอาชีวะมาจึงได้พยายามปรับทิศทางการอาชีวศึกษากำหนดให้แผนการปฏิรูปการศึกษารอบ 2 (2552-2561) เน้นเรื่องพัฒนาสมรรถนะหรือคุณภาพของผู้เรียนอย่างเร่งด่วน โดยเน้นในเรื่องการพัฒนาคุณภาพครูคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้รวมทั้งการบริหารจัดการทางการศึกษาให้มีความรับผิดชอบกับผู้จบการศึกษามากขึ้นโดยหวังว่าทุกฝ่ายจะช่วยกันทำให้ผู้จบสายอาชีวะและอุดมศึกษามีงานทำได้มากขึ้นจนลดปัญหาการว่างงานในหมู่ผู้มีการศึกษาสูงได้ในช่วงการปฏิรูปการศึกษารอบสองนี้พร้อมกับนโยบายที่จะดำเนินการ “ด้านการศึกษา” ซึ่งมีสาระสำคัญให้มีโรงเรียนและสถาบันอาชีวศึกษาคุณภาพสูงทุกพื้นที่พัฒนามหาวิทยาลัยเข้าสู่ระดับโลกพัฒนาระบบการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรมมุ่งการสร้างจริยธรรมในระดับปัจเจกรวมทั้งสร้างความตระหนักในสิทธิและหน้าที่ความเสมอภาคและการดำเนินการให้ทางเรียนศึกษาเป็นพื้นฐานของสังคมประชาธิปไตยที่แท้จริงจัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพโดยกระบวนการสร้างประสบการณ์ระหว่างเรียนอย่างเหมาะสมและสนับสนุนการสร้างรายได้ระหว่างเรียนและสนับสนุนให้ผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำได้ทันทีโดยความร่วมมือระหว่างแหล่งงานกับสถานศึกษาส่งเสริมให้ศูนย์บ่มอาชีวศึกษาเพื่อให้นักเรียนนักศึกษาและประชาชนสามารถเรียนรู้หาประสบการณ์ก่อนไปประกอบอาชีพโดยให้สถาบันอาชีวศึกษา

ดำเนินการร่วมกับผู้เชี่ยวชาญในแต่ละอาชีพเพื่อส่งเสริมการศึกษาในสายอาชีวศึกษาให้เป็นที่ยอมรับและสามารถมีรายได้สูงตามความสามารถ[1]

ผู้วิจัยเป็นบุคลากรคนหนึ่งของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน เห็นว่านโยบายการอาชีวศึกษากำหนดให้แผนการปฏิรูปการศึกษารอบ 2 (2552-2561) ซึ่งใน การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาย่อมไม่สามารถที่จะหลุดพ้นไปได้จากผลกระทบนั้น จะส่งผล กระทบต่อการบริหารจัดการทางการศึกษาอย่างยิ่งต่อวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าการบริหารการศึกษาสำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนนั้น ควรจะดำเนินการอย่างไร ทั้งนี้ ผลการศึกษาวิจัยที่ได้จะเป็นรูปแบบหรือแนวทางสำหรับการจัดการศึกษาเกี่ยวกับอาชีวศึกษาในประเทศไทยให้มีคุณภาพและทำให้ประเทศไทยนั้นเป็นศูนย์กลางของการศึกษา (Education Hub) ได้อย่างมั่นคง

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อทราบองค์ประกอบการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียน
- 2.2 เพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียน

3. ขอบเขตงานวิจัย

3.1 ประชากร

3.1.1 การสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมองค์ประกอบการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียนประชากรในขั้นนี้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวนทั้งสิ้น 15 คน

3.1.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบและรูปแบบการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียนประชากรในขั้นนี้พิจารณาจาก วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 453 แห่ง

3.1.3 การวิเคราะห์เพื่อยืนยันผลการวิจัยโดยการสอบถามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิประชากรในขั้นนี้ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวนทั้งสิ้น 9 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 การสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมองค์ประกอบ การบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ ประชาคมอาเซียนกลุ่มตัวอย่างในขั้นนี้ เลือกโดยวิธี เจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนดจำนวน 15 คน

3.2.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบและรูปแบบ การบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ ประชาคมอาเซียนกลุ่มตัวอย่างในขั้นนี้ กำหนดขนาด โดยตารางประมาณการขนาดตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้ ตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 210 แห่ง เลือกตัวอย่างด้วยวิธีการ เลือกตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi stage sampling) โดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งประเภท (stratified random sampling) และกำหนดผู้ให้ข้อมูล แห่งละ 3 คน คือ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และ ครูผู้สอนรวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 630 คน

3.2.3 การวิเคราะห์เพื่อยืนยันผลการวิจัยโดยการสอบถามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มตัวอย่างในขั้นนี้ เลือกโดยวิธีเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนดจำนวน 9 คน

4. วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงร่างการวิจัย ผู้วิจัย ทำการศึกษา รวบรวมข้อมูล แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับ องค์ประกอบการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยอาชีวศึกษา เอกชนสู่ประชาคมอาเซียนรวมถึงการศึกษาวรรณกรรม ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ งานวิจัย บทความวิทยานิพนธ์ หนังสือ วารสาร เว็บไซต์ และเอกสารทางวิชาการอื่น ๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับหัวข้อการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งข้อมูล พื้นฐานเกี่ยวกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนและทำการ วิเคราะห์เอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร การศึกษามหาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียน รวมทั้งสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำมาเป็นกรอบ แนวคิดการวิจัย จัดทำโครงร่างการวิจัย นำเสนออาจารย์ ที่ปรึกษา และสอบป้องกันโครงร่างการวิจัย โดยขั้น สุดท้ายของขั้นนี้เป็นการปรับปรุงแก้ไขโครงร่างการวิจัย ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสอบป้องกันโครงร่าง การวิจัย และขออนุมัติบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อดำเนินการ ทำวิจัยต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัยผู้วิจัยได้กำหนด ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเป็น 4 ขั้น ดังนี้ ขั้นที่ 1 ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปวรรณกรรม รวมทั้งงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัย อาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียนทั้งในประเทศไทย และต่างประเทศ สัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้ทรงคุณวุฒิที่ เกี่ยวข้อง และนำบทสรุปจากการวิเคราะห์เอกสารมา วิเคราะห์เนื้อหาร่วมกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ สรุปเป็น ตัวแปรนำไปสร้างเป็นกระทงคำถามของแบบสอบถาม ความคิดเห็น ขั้นที่ 2 นำตัวแปรองค์ประกอบการบริหาร การศึกษามหาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียน มาพัฒนาเป็นเครื่องมือการวิจัยในลักษณะแบบสอบถาม ความคิดเห็น หลักจากนั้นทำการตรวจสอบคุณภาพ เครื่องมือการวิจัย โดยตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง และความตรงเชิงเนื้อหาด้วยการหาค่าดัชนีความ สอดคล้อง IOC ซึ่งพิจารณาค่า IOC ที่มากกว่า 0.5 ขึ้นไป โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และปรับปรุงตาม คำแนะนำ และนำเครื่องมือการวิจัยมาทดลองใช้ (try out) กับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนที่ไม่ได้เป็นกลุ่ม ตัวอย่าง จำนวน 10 แห่งๆ ละ 3 คน คือ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน รวบรวมข้อมูลทั้งหมด มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของ เครื่องมือการวิจัยโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach [1] ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.992 และจึง นำเครื่องมือการวิจัยที่จัดทำสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับ หน่วยวิเคราะห์ที่เป็นตัวอย่าง จำนวน 210 แห่ง รวบรวม นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาองค์ประกอบเพื่อวิเคราะห์ องค์ประกอบการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยอาชีวศึกษา เอกชนสู่ประชาคมอาเซียน ต่อไปขั้นที่ 3 การพิจารณารูปแบบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการบริหาร การศึกษามหาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียน โดยเสนอรูปแบบที่เกิดจากการศึกษางานวิจัยที่สนับสนุน ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียนในขั้นที่ 2 และข้อมูลของแต่ละองค์ประกอบไปวิเคราะห์หา ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Path Analysis) โดยโปรแกรม สำเร็จรูป เพื่อศึกษาดูความสอดคล้องของข้อมูลเชิง ประจักษ์และโมเดลที่ได้จากการศึกษาของผู้วิจัย ได้ รูปแบบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการบริหารการ

ศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียน
 ขั้นที่ 4 การยืนยันรูปแบบองค์ประกอบการบริหาร
 การศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียน
 ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัยผู้วิจัยรวบรวมผล
 การวิเคราะห์ข้อมูลสรุปข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย
 อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ หลังจากนั้นจัดทำร่าง
 รายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์

5. ผลการวิจัย

5.1 องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการศึกษา
 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียน
 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ

5.1.1 องค์ประกอบที่ 1 “การพัฒนาการบริหาร
 จัดการศึกษา” อธิบายด้วยตัวแปรสำคัญจำนวน
 13 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบ (Factor
 loading) อยู่ระหว่าง 0.602-0.885 มีค่าไอเกน สูงสุด
 เท่ากับ 62.252 สามารถอธิบายความแปรปรวนทั้งหมด
 ได้ร้อยละ 42.062 ประกอบด้วย 1) กำหนดวิสัยทัศน์ให้
 เป็นหนึ่งในผู้นำระดับโลกทางด้านการจัดอาชีวศึกษาและ
 การฝึกอบรม 2) สร้างภาพลักษณ์หรือแบรนด์ที่ดีของ
 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน 3) พัฒนาศักยภาพ
 สถานศึกษาโดยสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ด้านอาชีพ 4)
 ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อลดช่องว่างและฐานะทาง
 สังคม ตลอดจนการสร้างความเสมอภาคในสังคม 5) จัด
 ทดสอบภาษาอังกฤษเพื่อกำหนดมาตรฐานด้านภาษาของ
 ผู้จบอาชีวศึกษา 6) สนับสนุนทรัพยากรในการจัดการ
 อาชีวศึกษาอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ 7) พัฒนา
 ศักยภาพพื้นฐาน ด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร วิทยาการ
 เทคโนโลยีสมัยใหม่ การวิจัยและพัฒนา และการบริหาร
 จัดการของผู้บริหาร ครู บุคลากรการอาชีวศึกษาอย่าง
 ต่อเนื่อง สม่าเสมอ เป็นระบบ โดยเชื่อมโยงความ
 สามารถในงานสอน การพัฒนาวิชาการ และการบริหาร
 จัดการ 8) ผู้สำเร็จอาชีวศึกษามีสมรรถนะที่พึงประสงค์
 สอดคล้องกับคุณลักษณะที่กำหนดภายใต้การปฏิรูป
 การศึกษาในทศวรรษที่สอง 9) มีกระบวนการกำกับ
 ติดตามการทำงานของครูและบุคลากรที่มีคุณภาพ 10)
 พัฒนาภาพลักษณ์อาชีวศึกษาตามความคาดหวังของ
 ผู้ปกครองและสังคม ให้เป็นแหล่งการศึกษาจบแล้ว

สามารถประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพได้
 11) มีการกำหนด ภารกิจ เป้าหมายและวิธีดำเนินการ
 ของวิทยาลัยที่ชัดเจน 12) สร้างค่านิยมและคุณค่าร่วม
 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน และ 13) สร้างความ
 ตระหนัก ให้ความสำคัญและยอมรับในการร่วมมือกับ
 สถานประกอบการ องค์กรวิชาชีพ และผู้จ้างงาน เพื่อ
 พัฒนาคุณภาพและทักษะผู้เรียนที่เชื่อมโยงกับระบบ
 คุณวุฒิวิชาชีพ

5.1.2 องค์ประกอบที่ 2 “การพัฒนาและ
 บริหารหลักสูตร” อธิบายด้วยตัวแปรสำคัญจำนวน 12
 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรใน
 องค์ประกอบ (Factor loading) อยู่ระหว่าง 0.610 -
 0.820 มีค่าไอเกน สูงสุดเท่ากับ 7.396 สามารถอธิบาย
 ความแปรปรวนทั้งหมดได้ร้อยละ 4.997 ประกอบด้วย
 1) พัฒนาหลักสูตรที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับ
 ความต้องการของผู้เรียน 2) พัฒนาหลักสูตรที่เน้นการปฏิบัติที่
 ได้มาตรฐานระดับสากล 3) จำลองและสร้างผลงานของ
 นักศึกษาอาชีวศึกษาให้เกิดความภาคภูมิใจในผลงานของ
 ตนเอง 4) สนับสนุนให้ผู้เรียนจบ ปวช. สามารถเรียนต่อ
 ในระดับ ปวส. ในระบบทวิภาคี 5) จัดหลักสูตรการ
 ฝึกอบรมวิชาชีพของอาเซียน 6) จัดการเรียนการสอนโดย
 ยึดหลักสร้างทักษะฝีมือทางวิชาชีพมีความคิดสร้างสรรค์
 และจิตวิญญาณที่แท้จริงต่ออาชีพ (Hand-on, Minds-
 on, Heart-on) 7) มีความพร้อมด้านอุปกรณ์และ
 เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกทักษะอาชีพแก่ผู้เรียน 8) พัฒนา
 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
 9) จัดหลักสูตรให้มีความใกล้เคียงกับประเทศต่างๆ ใน
 อาเซียน 10) มีการให้ข้อมูลย้อนกลับและมีการเสริมแรง
 แก่ครูและบุคลากรของวิทยาลัย 11) พัฒนาหลักสูตรให้
 มีความเป็นสากลและ 12) เพิ่มขีดความสามารถของครูใน
 การสอนวิชาชีพโดยการฝึกอบรมในสถานประกอบการ
 และการปรับบทบาทการสอนแนวใหม่

5.1.3 องค์ประกอบที่ 3 “การสร้างองค์กร
 แห่งการเรียนรู้” อธิบายด้วยตัวแปรสำคัญจำนวน 5 ตัว
 แปร มีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบ (Factor
 loading) อยู่ระหว่าง 0.632-0.760 มีค่าไอเกน สูงสุด
 เท่ากับ 5.810 สามารถอธิบายความแปรปรวนทั้งหมดได้
 ร้อยละ 3.925 ประกอบด้วย 1) ส่งเสริมและพัฒนาครูให้
 สอดคล้องกับสภาการณ์ปัจจุบัน 2) พัฒนาศักยภาพ

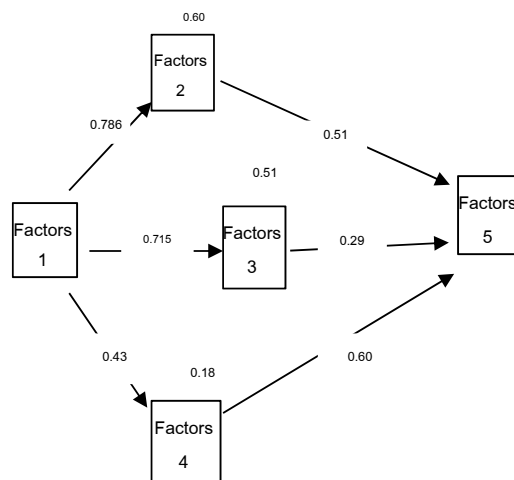

สถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้และให้บริการทางวิชาชีพ แก่ชุมชนและสังคม 3) ส่งเสริมและพัฒนาเจตคติในการ จัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนแก่ผู้บริหารครู และ บุคลากรทางการศึกษา 4) มีการจัดตั้งศูนย์ภาษาอาเซียน เพื่อขับเคลื่อนให้เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับ อาเซียนศึกษาแก่ผู้เรียนและประชาชนทั่วไปและ 5) ส่งเสริมให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของชุมชน

5.1.4 องค์กรประกอบที่ 4 “ผลิตบัณฑิตได้ตาม ความต้องการของตลาดแรงงาน” อธิบายด้วยตัวแปร สำคัญจำนวน 4 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักตัวแปรใน องค์กรประกอบ (Factor loading) อยู่ระหว่าง 0.632 - 0.760 มีค่าไอเกน สูงสุดเท่ากับ 4.149 สามารถอธิบาย ความแปรปรวนทั้งหมดได้ร้อยละ 2.803 ประกอบด้วย 1) กระตุ้นให้ครูและบุคลากรของวิทยาลัยมีความ รับผิดชอบในงาน 2) การแลกเปลี่ยนครูและบุคลากรกับ วิทยาลัยอาชีวศึกษาในกลุ่มประเทศอาเซียน 3) สร้าง เครือข่ายความร่วมมือกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาในประเทศ กลุ่มอาเซียนและ 4) จัดให้มีความร่วมมือระหว่าง วิทยาลัยอาชีวศึกษากับสถานประกอบการ

5.1.5 องค์กรประกอบที่ 5 “ส่งเสริมการมีส่วนร่วม จากทุกภาคส่วน” อธิบายด้วยตัวแปรสำคัญจำนวน 4 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์กรประกอบ (Factor loading) อยู่ระหว่าง 0.625 - 0.703 มีค่าไอเกนสูงสุด เท่ากับ 3.871 สามารถอธิบายความแปรปรวนทั้งหมดได้ ร้อยละ 2.615 ประกอบด้วย 1) ดำเนินการร่วมกับ ภาคเอกชนส่งเสริมการศึกษาในสายอาชีวศึกษาให้เป็นที่ ยอมรับและสามารถมีรายได้สูงตามความสามารถ 2) จัดการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะความรู้ติด ตัวและสามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ 3) มีการ จัดตั้งศูนย์ข้อมูลการศึกษาเพื่ออาชีพและตลาดแรงงาน แก่ผู้เรียน และ 4) ผลิตบัณฑิตที่สอดคล้องกับ ความ ต้องการของตลาดแรงงาน

5.2 รูปแบบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ การ บริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคม อาเซียนมีลักษณะเป็นแบบที่มีความสัมพันธ์กันของ องค์กรประกอบทั้ง 5 และอธิบายได้ด้วยสมการโครงสร้าง ตามรูปที่ 1 และรายละเอียด ต่อไปนี้

chi-square = 28.295, df = 1, p-value = 0.00000, RMSEA = 0.51

รูปที่ 1 รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบ การบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา เอกชนสู่ประชาคมอาเซียน

จากรูปที่ 1 แสดงรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ขององค์ประกอบการบริหารการศึกษาวิทยาลัย อาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียนสอดคล้องกับ ข้อมูลเชิงประจักษ์ มีความสัมพันธ์ทั้ง 5 องค์กรประกอบ โดยองค์ประกอบทุกตัวมีความสัมพันธ์ต่อองค์ประกอบ การผลิตบัณฑิตได้ตามความต้องการของตลาดแรงงาน (Factors 5) โดยที่องค์ประกอบการพัฒนาการบริหาร จัดการศึกษา (Factors 1) องค์กรประกอบการพัฒนาและ บริหารหลักสูตร (Factors 2) องค์กรประกอบสร้าง องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Factors 3) องค์กรประกอบ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน (Factors 4) ล้วนมีอิทธิพลทางตรงต่อองค์ประกอบการผลิตบัณฑิต ได้ตามความต้องการของตลาดแรงงาน (Factors 5) นอกจากนี้องค์ประกอบพัฒนาการบริหาร จัด การศึกษา (Factors 1) ยังมีอิทธิพลทางอ้อมต่อ องค์ประกอบการผลิตบัณฑิตได้ตามความต้องการของ ตลาดแรงงาน (Factors 5) ผ่านองค์ประกอบ การพัฒนาและบริหารหลักสูตร (Factors 2) องค์กรประกอบ การสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Factors 3) และ องค์กรประกอบส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน (Factors) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าอยู่ระหว่าง

0.365 – 0.651 ซึ่งสัมพันธ์กันในเชิงบวกทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สมการแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรง (direct effect) และเส้นทางของอิทธิพลทางอ้อม (indirect effect) อธิบายได้ดังนี้

$$\text{อิทธิพลทางตรง (direct effect) มีสมการดังนี้}$$

$$\text{Factors 5} = 0.51 \text{ Factors 2} + 0.29 \text{ Factors 3} + 0.06 \text{ Factors 4} + e_1 = 0.99 \quad (1)$$

$$\text{Factors 2} = 0.78 \text{ Factors 1} + e_2 = 0.78 \quad (2)$$

$$\text{Factors 3} = 0.71 \text{ Factors 1} + e_3 = 0.17 \quad (3)$$

$$\text{Factors 4} = 0.43 \text{ Factors 1} + e_4 = 0.43 \quad (4)$$

$$\text{อิทธิพลทางตรงรวมทั้งหมด (Total direct effect)} \\ = 0.99 + 0.78 + 0.17 + 0.43 = 2.37$$

อิทธิพลทางอ้อม (indirect effect) คือเส้นทางต่อไปนี้

$$\text{เส้นทางที่ 1} \text{ Factors 1} \rightarrow \text{Factors 2} \rightarrow \text{Factors 5} \\ = 0.78 \times 0.51 = 0.398$$

$$\text{เส้นทางที่ 2} \text{ Factors 1} \rightarrow \text{Factors 3} \rightarrow \text{Factors 5} \\ = 0.71 \times 0.29 = 0.206$$

$$\text{เส้นทางที่ 3} \text{ Factors 1} \rightarrow \text{Factors 4} \rightarrow \text{Factors 5} \\ = 0.43 \times 0.06 = 0.026$$

อิทธิพลทางอ้อมรวมทั้งหมด (Total indirect effect) ของตัวแปรต้นต่อตัวแปรตาม มีผลลัพธ์ ดังนี้

$$\text{Factors 1} = 0.398 + 0.206 + 0.026 = 0.63$$

5.3 ผลการยืนยันรูปแบบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียนพบว่าผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน มีความคิดเห็นต่อองค์ประกอบและรูปแบบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียนทั้ง 5 องค์ประกอบ และ 1 รูปแบบ ว่ามีความถูกต้อง มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ทุกรายการ

6. การอภิปรายผล

ข้อค้นพบจากการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลโดยแยกตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

6.1 องค์ประกอบการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียน ผลการวิจัยพบว่าประกอบด้วย 5 องค์ประกอบคือ 1) การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา 2) การพัฒนาและบริหารหลักสูตร 3) การสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ 4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและ 5) ผลลัพธ์ที่ดีได้ตามความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่กำหนดไว้องค์ประกอบการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน มีลักษณะเป็นพหุองค์ประกอบ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวง ศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการ และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามีจุดมุ่งหมายในการมุ่งปรับระบบบริหารจัดการและพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาให้มีความคล่องตัวในการบริหารงาน การศึกษาให้มากยิ่งขึ้น เป็นที่ยอมรับของผู้รับบริการ สร้างความเข้มแข็งให้กับสำนักงานเขตพื้นที่และสถานศึกษาทุกระดับ/ประเภทให้มีความคล่องตัว มีอิสระในการบริหารจัดการและมีความเข้มแข็งรองรับการกระจายอำนาจ รวมทั้งปรับปรุงระบบการสนับสนุนการระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วนในการพัฒนาการศึกษาและการสร้างภาคีเครือข่ายทางการบริหารจัดการศึกษา และทิศทางการปฏิรูปการศึกษาตาม Roadmap ปฏิรูปการศึกษา (2558-2564) มีหลักการแนวคิดที่สำคัญดังนี้ 1) ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางยึดประโยชน์ประชาชนเป็นสำคัญ 2) มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ มีแผนเป้าหมาย ระบบติดตาม ตรวจสอบที่เป็นรูปธรรม 3) ประสิทธิภาพลดต้นทุนและคุ้มค่า 4) มุ่งคุณภาพระดับสากล ปรับปรุงการทำงานต่อเนื่องปฏิบัติเป็นเลิศ 5) ยึดหลักธรรมาภิบาลมีคุณธรรม มีส่วนร่วมโปร่งใส และกรอบแนวทางปฏิรูปการศึกษายังมุ่งเน้นการปฏิรูประบบการบริหารจัดการ สอดคล้องกับสุรศักดิ์ [3] กล่าวว่าปัญหาการดำเนินการหลักสูตรระบบทวิภาคี พบว่า ความสำเร็จขึ้นอยู่กับองค์ประกอบด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสถานประกอบการ ด้านผู้ประกอบการและนักศึกษา สอดคล้องกับประยุทธ [4] กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรทวิภาคีด้านบริบท จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความชัดเจนเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน โครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสม

ด้านเนื้อหารายวิชาส่วนใหญ่ตอบสนองความต้องการของนักเรียน ด้านกระบวนการจัดกิจกรรมสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร รูปแบบการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการบริหารหลักสูตรได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร สอดคล้องกับอนันท์ [5] กล่าวว่า ปัญหาอาชีพศึกษาระบบทวิภาคีที่สำคัญ คือ หลักสูตรขาดความสมดุลระหว่างการศึกษาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติการจัดรายวิชาไม่สัมพันธ์กับวิชาชีพ จำนวนรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรมากเกินไป นักศึกษาไม่มีโอกาสเลือกเรียนวิชาเลือกตามความต้องการ บุคลากรบางส่วนขาดความรู้ความเข้าใจหลักสูตรระบบทวิภาคี ซึ่งสอดคล้องกับ Kaiser [6] ศึกษาพบว่า ผู้นำจะต้องมีคุณลักษณะของบุคคลที่มีความมุ่งมั่นอุทิศตนเพื่อให้บุคลากรในองค์การปฏิบัติงานสำเร็จไปตามวิสัยทัศน์ขององค์การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สามารถสอนงานสอนทักษะรวมทั้งช่วยเหลือสนับสนุนเพื่อให้การปฏิบัติงานสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การ อย่างดีเลิศ

6.2 รูปแบบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการบริหารการศึกษาวិทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบมีความสอดคล้องกันกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับดีมาก สามารถอธิบายได้ด้วยสมการโครงสร้างรวม 4 สมการคือ การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา (Factors 1) การพัฒนาและบริหารหลักสูตร (Factors 2) การสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Factors 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน (Factors 4) ส่วนตัวแปรตามคือ ผลผลิตบัณฑิตได้ตามความต้องการของตลาดแรงงาน (Factors 5) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าอยู่ระหว่าง 0.365 - 0.651 ซึ่งสัมพันธ์กันในเชิงบวกทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่ารูปแบบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนเป็นพหุปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กัน สอดคล้องกับเกียงศักดิ์ [7] กล่าวว่า จำนวนและคุณภาพของบัณฑิตจบใหม่ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต และได้หาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวว่ามีลักษณะบูรณาการโดยร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และปรับปรุงปัจจัยส่งผลให้บัณฑิต ล้นตลาด มีการประสานความร่วมมือ

ระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน และสถาบันอุดมศึกษา ทำการวิจัยและกำหนดทิศทางการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสอดคล้องความต้องการของตลาดแรงงาน

6.3 การยืนยันรูปแบบการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียน ของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิผลการวิจัยพบว่าผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยและรูปแบบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียน ทั้ง 5 องค์ประกอบ และ 1 รูปแบบ ว่ามีความถูกต้อง มีความเหมาะสม และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 100

7. ข้อเสนอแนะของการวิจัย

7.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

ควรนำข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ไปจัดการสนทนากลุ่มระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อหาความเห็นร่วมและทราบแนวทางการดำเนินงานต่อไปผู้บริหารระดับนโยบายควรจัดให้มีการประเมินความต้องการจำเป็นวิเคราะห์สภาพปัญหาการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเพื่อสำรวจแนวโน้มความเป็นไปได้ในการนำการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียน

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

7.2.1 ควรนำข้อค้นพบจากองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจนี้ ไปทำการวิจัยต่อเพื่อกำหนดเป็นรูปแบบการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียนที่มีความสมบูรณ์เฉพาะเจาะจงในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา

7.2.2 การวิจัยเชิงทดลองเพื่อนำโมเดลรูปแบบการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียนไปทดลองใช้กับวิทยาลัยอาชีวศึกษา

7.2.3 การวิจัยเชิงคุณภาพศึกษาที่เป็นการศึกษาเชิงลึกเพื่อทราบปัจจัยแห่งความสำเร็จของการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนของกลุ่มประเทศในภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

7.2.4 การศึกษาวิจัยการบริหารจัดการอาชีวศึกษาแบบรัฐร่วมเอกชนภายใต้พระราชบัญญัติการให้เอกชนเข้าร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

12. เอกสารอ้างอิง

- [1] Antana Chueathai. (2012). ASEAN Economic Community. Bangkok : Saengdao Publishing House. (in Thai)
- [2] Lee J. Cronbach. (1984). Essentials of Psychological Testing. 4th ed. New York : Harper & Row.
- [3] Surasak Tanuthong. (1996). A Study of the Problems in Implementation of Dual Vocational Training Curriculum for Electrical Programmer at the Certificate Level : Case Studies at Nakhorn Prathom technical college and Petchaburi Technical College. Unpublished Master's Thesis, Master of Science in Industrial Education, King Mongkut's University of Technology Thonburi. (in Thai)
- [4] Prayoot Tasoontorn. (1997). An Evaluation of the 1995 Vocational Certificate Curriculum in Dual Vocational Training System (DVT) on Automotive Mechanics in Technical Colleges Under The Department of Vocational Education in Educational Region 10. Unpublished Master's Thesis, Major Educational Evaluation, Maharakham University. (in Thai)
- [5] Anand Ngamsa-ard. (2006). The collaborative management in dual vocational training : a case of Detudom Technical College. Unpublished doctoral dissertation, Educational Administration, Graduate School, Khon Kaen University. (in Thai)
- [6] Kaiser, quoted in Barbara G. Tabachnik, and Linda S. Fidell. (1983). Using Multivariate Statistics. New York : Harper & Row.
- [7] Kriengsak Chareonwongsak. (n.d.). Vision of Vocational Education "Towards for International of specific technical." Rattasapasar. Vol. 58 No. 4 : 101-104. (in Thai)